

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En klimat- och energipolitisk ram för perioden 2020–2030"

COM(2014) 15 final

(2014/C 424/06)

Föredragande: **Ulla Sirkeinen**

Den 8 maj 2013 beslutade Europeiska kommissionen att i enlighet med artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: En klimat- och energipolitisk ram för perioden 2020–2030"

COM(2014) 15 final.

Facksektionen för jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 22 maj 2014.

Vid sin 499:e plenarsession den 4–5 juni 2014 (sammanträdet den 4 juni) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 198 röster för, 23 röster emot och 13 nedlagda röster.

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK kommer till slutsatsen

- att kommissionens meddelande syftar till att göra klimat- och energipolitiken mer förutsägbar,
- att meddelandet beaktar de omfattande förändringar som skett och erfarenheter som gjorts sedan antagandet av EU:s politik inför 2020, och
- att IPPC:s senaste observationer dessutom gör att utformandet av EU:s klimat- och energipolitik efter 2020 kommer precis i rätt tid.

1.2 EESK ger sitt stöd till

- förslaget att sätta upp ett mål för minskningen av växthusgasutsläppen med 40 % fram till 2030, eftersom förslaget ligger i linje med målet att minska utsläppen av växthusgaser med 80–95 % fram till 2050 och samtidigt fortfarande är ambitiöst,
- förslaget om ett gemensamt mål för andelen förnybara energikällor på minst 27 %, men anser i motsats till kommissionen att även särskilda nationella mål måste fastställas,
- kommissionens avsikt att lägga fram nya förslag om energieffektivitet efter sin bedömning av nuvarande åtgärder senare i år, och
- förslaget till en ny upprepad styrningsprocess.

1.3 EESK rekommenderar följande:

- Användning av de mest kostnadseffektiva genomförandeåtgärderna för att minska skadeverkningarna och skydda de mest utsatta energianvändarna.
- Eventuellt införande av sektorsspecifika energieffektivitetsmål, t.ex. inom byggsektorn, i syfte att utnyttja den enorma potentialen i detta mycket lovande sätt att kostnadseffektivt uppfylla de energipolitiska målen.

- Utveckling av metoder för utarbetande och genomförande av de föreslagna nationella planerna med ett genuint engagemang från det civila samhällets sida och obligatoriskt samråd med grannländer inför nationella beslut som kan få långtgående konsekvenser.
- Ett avgörande steg bör tas i riktning mot en verklig europeisk energigemenskap genom samordning av nationella planer, särskilt för att trygga EU:s energiförsörjning.
- Fortsatta kraftfulla åtgärder för att minska EU:s mycket höga beroende av energi från otillförlitliga källor, bl.a. genom fastställande av bindande nationella mål för utbyggnaden av förnybar energi.
- Ökat bistånd till associerade länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken i deras arbete med skapa ett utsläppsnålt samhälle.
- Mer information om planerna på att förstärka insatserna i de sektorer som inte omfattas av utsläppshandelssystemet, i synnerhet när det gäller sektorerna transport, jordbruk och markanvändning.
- Mer information om framstegen när det gäller skapandet av gröna arbetstillfällen.
- Vidtagande av de åtgärder som krävs för att undvika koldioxidläckage från energiintensiva industrier.
- Radikala åtgärder för innovation och forskning som kan tillhandahålla reella lösningar på utmaningarna, i kombination med insatser för att främja produktion av utrustning för ett utsläppsnålt samhälle, samtidigt som man ser till att industrins genomförande får stöd i form av bättre utbildning.
- Den internationella klimatpolitiska utvecklingen bör vara en topprioritering och samtidigt bör man ägna större uppmärksamhet åt anpassningen till klimatförändringarna. De europeiska industrisektorernas legitima intressen bör också företrädas inom ramen för WTO-förhandlingar samt inom det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar, eftersom dessa sektorer är utsatta för ett internationellt konkurrenstryck till följd av den striktare europeiska energi- och klimatpolitiken.

2. Inledning

2.1 Sedan Europeiska rådet i mars 2008 fattade beslut om de klimat- och energipolitiska målen 20-20-20 som ska uppnås senast 2020 **har mycket förändrats. För det första** drabbades vi av den värsta ekonomiska krisen sedan kriget, och återhämtningen i Europa har bara börjat och är fortfarande svag. **För det andra** har andra huvudaktörer inte följt EU:s exempel och fastställt mål och åtgärder för att begränsa klimatförändringen. **För det tredje** har skiffergasrevolutionen i USA förändrat energiscenen – åtminstone för de branscher som påverkas av gassektorn – och därmed konkurrenskraftsförhållandena. **För det fjärde** har energipriserna i detaljhandelsledet ökat snabbt under de senaste åren i stora delar av EU, vilket äventyrar industrins konkurrenskraft och utsätter sårbara konsumenter för risker. **För det femte** har också den politiska utvecklingen i Ukraina under den senaste tiden på ett dramatiskt sätt visat hur viktigt det är att minska EU:s beroende av ryska fossila energikällor. **För det sjätte** har vi sett en verkligt revolutionerande teknisk utveckling i fråga om förnybar energi, som har möjliggjort allt kostnadseffektivare produktion av koldioxidsnål energi. EESK rekommenderar i sammanhanget att kommissionen ger bredare spridning åt sin analys att "kostnaderna för en övergång till en koldioxidsnål ekonomi inte skiljer sig nämnvärt från de kostnader som under alla omständigheter kommer att uppstå till följd av behovet av att förnya ett åldrande energisystem, ökande priser på fossila bränslen och efterlevnaden av dagens klimat- och energipolitik". "(...) Energisystemkostnaderna förväntas under alla omständigheter öka under perioden fram till 2030, till en nivå på cirka 14 % av BNP, jämfört med cirka 12,8 % 2010. Däremot förväntas en kraftig skiftning från bränsleutgifter till innovativ utrustning med stort mervärde, som kommer att främja investeringar i innovativa produkter och tjänster, skapa sysselsättning och tillväxt och förbättra unionens handelsbalans." **För det sjunde** har det i vissa medlemsstater utvecklats intressanta initiativ vad gäller decentraliserad energiproduktion på grundval av förnybara energikällor, med direkt deltagande från det civila samhället. De har visat att man genom aktivt och direkt deltagande från medborgare, kommuner och regioner i fråga om energiproduktionen får nya regionala värdeskapande möjligheter, vilket ökar acceptansen i samhället för en ny klimat- och energipolitik avsevärt. **För det åttonde** blir det allt tydligare att det finns en stor ekonomisk framtidspotential i att vara tekniskt ledande inom förnybar energi och att regional utveckling och energipolitik kan kopplas samman.

2.2 Man har gjort **betydande framsteg** när det gäller de mål som satts upp för 2020. Utsläppen av växthusgaser hade 2012 minskat med 18 % jämfört med 1990, och de förväntas ha minskat ytterligare med 24 % år 2020 och med 32 % år 2030 som en följd av de hittills beslutade åtgärderna. Andelen förnybar energi i den slutliga energiförbrukningen var 13 % år 2012. Kommissionen räknar med en ytterligare ökning till 21 % år 2020 och till 24 % år 2030. Energiintensiteten i EU:s ekonomi minskade med 24 % från 1995 till 2011, även om det verkar som att det vägledande målet på 20 procents förbättring av energieffektiviteten inte kommer att nås. Dessa siffror kan delvis förklaras av den långvariga ekonomiska nedgången, koldioxidläckage och bättre energieffektivitet.

2.3 Men de kommande utmaningarna är ändå allvarliga och kräver omedelbara åtgärder. Den mellanstatliga **panelen för klimatförändringar** (IPCC) har nyligen publicerat delar av sin femte bedömningsrapport, och den visar att de globala utsläppen av växthusgaser har ökat till de högsta nivåerna hittills, trots de begränsningsåtgärder som vidtagits. Enligt IPCC är det enbart omfattande institutionella och tekniska förändringar och stora investeringar som kan öka sannolikheten för att den globala uppvärmningen inte kommer att passera 2-gradersgränsen.

2.4 Europeiska rådet fattade 2008 beslut om ett **mål att minska utsläppen av växthusgaser med 80–95 % fram till 2050**, i linje med det internationella åtagandet att förhindra att den globala uppvärmningen blir mer än + 2 grader C. Kommissionen har lagt fram färdplaner för klimat och energi för att detta ska bli verklighet 2050.

2.5 **EESK har aktivt understött** och noggrant följt besluten om och genomförandet av EU:s klimat- och energipolitik. Många yttranden om relaterade frågor har utarbetats, antingen efter remiss eller på kommitténs eget initiativ, inbegripet yttranden om de internationella klimatförhandlingarna⁽¹⁾, en europeisk energigemenskap⁽²⁾, energikostnader⁽³⁾, energifattigdom⁽⁴⁾ och senast om marknadsbaserade instrument för en ekonomi med låga koldioxidutsläpp⁽⁵⁾.

2.6 Detta yttrande bygger på tidigare yttranden och kompletterar dem. Det är precis som andra EESK-yttranden en kompromiss mellan olika ståndpunkter. Det omfattar endast meddelandet "En klimat- och energipolitisk ram för perioden 2020–2030"⁽⁶⁾. EESK kommer att presentera separata yttranden om de andra delarna av paketet – reformen av systemet för handel med utsläppsrätter⁽⁷⁾, meddelandet om energipriser⁽⁸⁾, rekommendationerna om skifffergas⁽⁹⁾ och meddelandet om en industriell renässans⁽¹⁰⁾.

3. Kommissionens ramförslag

3.1 På grundval av klimat- och energifärdplanerna fram till 2050, en grönbok för offentligt samråd och en konsekvensbedömning har kommissionen lagt fram ett **förslagspaket** i ett rammeddelande om 2030 års klimat- och energipolitik, omnämnt i punkt 2.8.

3.2 Kommissionen föreslår ett **40-procentigt mål för minskade utsläpp av växthusgaser** jämfört med 1990. De sektorer som omfattas av utsläppshandelssystemet ska uppnå en minskning med 43 % i förhållande till 2005, och de sektorer som står utanför med 30 %. Den årliga faktorn för att sänka utsläppstaken inom ETS efter 2020 kommer att öka från nuvarande 1,74 % till 2,2 %. Målen för de sektorer som står utanför utsläppshandelssystemet ska tilldelas medlemsstaterna genom i huvudsak samma metod som används för närvarande.

⁽¹⁾ EUT C 67, 6.3.2014, s. 145–149.

⁽²⁾ EUT C 68, 6.3.2012, s. 15–20.

⁽³⁾ EUT C 198, 10.7.2013, s. 1–8.

⁽⁴⁾ EUT C 341, 21.11.2013, s. 21–27.

⁽⁵⁾ EUT C 226, 16.7.2014, s. 1.

⁽⁶⁾ COM(2014) 15 final.

⁽⁷⁾ EESK:s yttrande om *Systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser* (ännu ej publicerat i EUT). EESC-2014-00800-00-00-AC-TRA.

⁽⁸⁾ EESK:s yttrande om *Energipriser och energikostnader i Europa*. EESC-2014-01113-00-00-AC. (Se sidan 64 i detta nummer av EUT).

⁽⁹⁾ EESK:s yttrande om *Undersökning av kolväten med spräckning*. EESC-2014-01320-00-00-AC-EDI. (Se sidan 34 i detta nummer av EUT).

⁽¹⁰⁾ EESK:s yttrande om *För en industriell renässans i Europa* (ännu ej publicerat i EUT). EESC-2014-00746-00-00-AC.

3.3 Kommissionen föreslår att **minst 27 %** av den slutliga energiförbrukningen i EU **ska utgöras av förnybar energi**. Detta mål är bindande på EU-nivå, men kommer inte att fördelas på medlemsstaterna. Detta innebär att det är oklart vem som ska hållas ansvarig om målet inte uppnås. Andelen förnybar energi inom elsektorn bör öka från 21 % i dag till 45 % år 2030.

3.4 **Inga förslag om energieffektivitet** läggs fram. En bedömning av genomförandet av direktivet om energieffektivitet kommer att läggas fram i mitten av 2014, och även ytterligare förslag på samma grunder.

3.5 Kommissionen föreslår att man ska **reformera systemet för handel med utsläppsrätter** ⁽¹⁾ genom att inrätta en reserv för marknadsstabilitet, och den har lagt fram ett förslag till förordning om detta.

3.6 Kommissionen tar också upp **konkurrensen på de integrerade marknaderna** och främjandet av en trygg energiförsörjning. Kommissionen har lagt fram ett särskilt meddelande om **energipriser** ⁽²⁾.

3.7 **En ny styrningsmetod** föreslås på grundval av de nationella planerna.

3.8 **En bredare uppsättning** indikatorer föreslås för att bättre kunna utvärdera framstegen.

3.9 Viktiga **kompletterande politikområden** – jordbruk och markanvändning, avskiljning och lagring av koldioxid samt innovation och finansiering – tas också upp.

3.10 Kommissionen lägger slutligen fram en kortfattad översikt över **den internationella situationen** när det gäller begränsningen av växthusgasutsläpp.

4. EESK:s kommentarer till regelverket för 2030

4.1 EESK välkomnar meddelandet eftersom det syftar till att garantera att de klimat- och energipolitiska målen förblir **förutsägbara**. En stabilt och förutsägbart regelverk, och i synnerhet ett enhetligt genomförande av det, är förutsättningar för de långsiktiga beslut och omfattande investeringar som behövs för att vända utvecklingen i rätt riktning.

4.2 En viktig del av förutsägbarheten är budskapet att huvudinnehållet i klimat- och energipolitiken kommer att vara oförändrat **fram till 2020**.

4.3 I meddelandet **beaktas** emellertid även **de omfattande förändringar** som har ägt rum sedan antagandet av 2020-strategin. Trots behovet av förutsägbarhet, gör utmaningarna i det förändrade internationella sammanhanget samt behovet av ekonomisk återhämtning och ökad konkurrenskraft samt de stigande energipriserna det nödvändigt att anpassa nuvarande politik.

4.4 Den globala uppvärmningen är ett omfattande långsiktigt hot mot vår planet och kommande generationers välbefinnande samt det ekonomiska välståndet i allmänhet. Den kostar redan i dag mycket pengar. Ansträngningarna inom EU måste inriktas på målet att minska utsläppen av växthusgaser med 80–95 % fram till 2050. **EESK stöder kommissionens förslag att målet för 2030 fastställs till 40 %**, även om detta kan verka **ambitiöst**. Enligt den konsekvensbedömning som åtföljer meddelandet skulle ett mål på 35 % vara tillräckligt för att hålla minskningen på rätt väg mot målen för 2050.

4.5 När man år 2008 beslutade att minska utsläppen med 20 % till 2020 i förhållande till 1990 års nivåer, låg utsläppen redan 10 % under värdet för referensåret 1990. I nuläget ser det ut som att vi kommer att nå en minskning på 24 % till 2020, vilket betyder att man kommer att ha nått en minskning på 14 % på 11 år. **Sedan skulle man behöva åstadkomma en ytterligare minskning på 16 % på tio år**. Med tanke på de tekniska framstegen, de minskade kostnaderna för förnybar energi och de ökande kostnaderna för fossil energi torde det inte vara alltför svårt att uppnå detta mål. Insatserna efter 1990 har dock underlättats avsevärt genom den ekonomiska tillbakagången, de omfattande omstruktureringarna inom de tidigare kommunistiska ekonomierna och användningen av Kyotoprotokollets mekanismer.

⁽¹⁾ COM(2014) 20 final.

⁽²⁾ COM(2014) 21 final.

4.6 För att nå detta mål utan negativa konsekvenser för andra aspekter av hållbarheten – ekonomiska och sociala aspekter – är det dock av största vikt att **säkerställa att de mest kostnadseffektiva åtgärderna** används vid genomförandet. EESK välkomnar därför att kommissionen inte fastställer ytterligare mål för biobränslesektorn, som är ett av de dyraste sätten att minska växthusgasutsläppen. EESK rekommenderade detta redan år 2008⁽¹³⁾. Därför bör användningen av de flexibla mekanismer som kommissionen nu föreslår inte ska ingå efter 2020 utvärderas noggrant och bli föremål för en bred diskussion. Vid utvärderingen bör man ta hänsyn till observerade problem samt fördelarna med global kostnadseffektivitet och det internationella klimatsamarbetets utveckling.

4.7 Politiken kommer att påverka olika sektorer av ekonomin på olika sätt. Åtgärderna bör därför vara noggrant utformade och målriktade i syfte att **minska skadeverkningarna** och skydda de mest utsatta energianvändarna. Övergången till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp måste vara rättvis. Centrala frågor är utbildning, högkvalitativa arbetstillfällen och arbetstagedeltagande, samt eventuellt också kompensationsåtgärder.

4.8 EESK **stöder** också **kommissionens förslag om ett gemensamt mål på minst 27 % för andelen förnybara energikällor**. Medan målet på 40 % i fråga om minskade utsläpp av växthusgaser är en viktig klimatpolitisk signal, inte minst mot bakgrund av de förestående förhandlingarna inom ramen för COP 20/COP 21, är utbyggnaden av förnybar energi snarare ett energipolitiskt mål som syftar till att minska det i dagsläget alltför stora importberoendet. Kommittén ställer sig kritisk till att det inte ska fastställas enskilda bindande mål för varje medlemsstat. Det är högst oklart hur kommissionen utan enskilda nationella mål ska kunna se till och kontrollera att målet uppfylls, samt i förekommande fall utmäta påföljder vid överträdelser.

4.9 Förbättrad **energieffektivitet** är det mest lovande sättet att arbeta kostnadseffektivt mot alla energipolitiska mål – miljörelaterade, ekonomiska och försörjningstrygghetsmässiga. Potentialen är hög, men det krävs radikala åtgärder. EESK förväntar sig att kommissionen senare i år lägger fram effektiva politiska åtgärder på grundval av sin bedömning, och att den beaktar den mängd frågor som kommer att tas upp på detta område. Man bör ta hänsyn till erfarenheterna från befintlig och nyligen antagen lagstiftning. När det gäller målen bör man överväga branschvisa sådana, i synnerhet för att utnyttja byggnads- och transportsektorernas stora potential.

4.10 **EESK välkomnar den nya styrningsmetod** som föreslås av kommissionen och den upprepade processen för att fastställa nationella planer. Utarbetandet av dessa planer skulle kunna erbjuda en god möjlighet att inte bara involvera de berörda parterna, utan också det bredare civila samhället i energipolitikfrågorna, och även omfatta ett åtagande att genomföra dem. Det viktigaste inslaget i förslaget är kravet att **konsultera grannländer**, och detta bör bli obligatoriskt inför nationella beslut som kan få stora konsekvenser för andra. Det skulle även kunna bli ett avgörande steg mot en sann **europaisk energigemenskap**. Att kombinera olika nationella resurser och strategier och därmed olika energimixar skulle kunna erbjuda kostnadseffektiva regionala system och marknader samt bidra till balans, tillräcklig produktion och försörjningstrygghet. EESK uppmanar därför medlemsstaterna att reagera positivt på ett effektivt styresförfarande och tillsammans med kommissionen och det civila samhället besluta hur det kan genomföras. Denna nya styrningsmetod bör vara insynsvänlig och inbegripa deltagande av det civila samhället, samtidigt som man minimerar de ytterligare administrativa bördorna för medlemsstaterna.

4.11 Hållbarhet och diversifiering är viktiga mål då medlemsstaterna utövar sin rätt att **besluta om sin egen energimix**. Att öka användningen av förnybara energikällor kommer även fortsättningsvis att vara nödvändigt av båda anledningarna, kompletterat av andra källor med låga utsläpp. EU-politiken får inte hindra de medlemsstater som så vill att använda kärnkraft eller utnyttja inhemska energikällor, inbegripet okonventionella gaser.

4.12 Man bör öka biståndet till associerade länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken i deras arbete med att skapa ett utsläppsnått samhälle, samt underlätta deras tillgång till nödvändig teknik och stödja forskningscentrum som är specialiserade på detta område i dessa länder.

⁽¹³⁾ EUT C 198, 10.7.2013, s. 56.

4.13 Problemet med EU:s mycket stora beroende av fossil **energi från otillförlitliga källor** har accentuerats under de senaste veckorna och måste snarast åtgärdas. Kraftfulla åtgärder måste vidtas för att diversifiera energiförsörjningen, enligt redogörelsen i punkt 4.10, och i samband med detta måste man framför allt satsa på varaktiga resurser med så låga utsläpp som möjligt. Det behövs även en fungerande inre marknad för energi och en gemensam energipolitik gentemot omvärlden om man ska kunna diversifiera försörjningskällorna.

4.14 EESK välkomnar förslaget att använda en bredare uppsättning **indikatorer** för att bättre kunna utvärdera utvecklingen. Otillräcklig gränsöverskridande överföringskapacitet är fortfarande det viktigaste hindret för en fungerande inre marknad för energi. Det bästa sättet att utvärdera framstegen på detta område är att övervaka utvecklingen av prisskillnaderna mellan regioner och länder.

4.15 En viktig roll för kommissionen i denna utveckling är att skapa **rättvisa villkor** genom att fasa ut skadliga subventioner och granska systemen för offentligt stöd⁽¹⁴⁾. Detta bör även gälla de stödåtgärder som finns inom systemet för handel med utsläppsrätter i syfte att kompensera industrier som hotas av koldioxidläckage för indirekta klimatförändringskostnader, t.ex. stigande elpriser. Denna ersättning bör utgöra ett EU-omfattande system så att man undviker snedvridning av konkurrensen mellan medlemsstaterna. EESK lägger även fram ett separat yttrande om förslaget till reform av systemet för handel med utsläppsrätter⁽¹⁵⁾. Kommissionen måste också verka för lika konkurrensvillkor på internationell nivå, och detta innebär att denna fråga måste regleras i WTO-förhandlingar samt i det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar.

4.16 En viktig del av de nationella energiplanerna är strategier för **sektorn utanför systemet för handel med utsläppsrätter**. Transport- och uppvärmningssektorerna är särskilt viktiga. Kommittén har vid flera tillfällen uttalat sig om politiken för biobränslen och hänvisar till dessa yttranden⁽¹⁶⁾.

4.17 **Jordbruk och markanvändning** kommer att ge sitt eget bidrag till att begränsa klimatförändringarna, men strategierna kräver mer ingående analyser och diskussion. Hållbar biomassa från jordbruk och skogsbruk kan spela en roll för att diversifiera energikällorna. Om sektorn för förändrad markanvändning ska inkluderas i målen för sektorn utanför utsläppshandelssystemet, måste man räkna bort hela nettoökningen av koldioxidsänkor i skog.

4.18 Något som också saknas i meddelandet är **information om vilka resultat som nåtts när det gäller att skapa nya gröna jobb**, vilket var ett viktigt mål i 20-20-20-besluten. Studier pekar hittills på ett neutralt eller endast i mindre grad positivt inflytande på sysselsättningen, medan jobbstrukturerna kommer att förändras radikalt.

4.19 En omfattande **miljöanpassning av befintliga arbetstillfällen** i EU har antagligen ägt rum. Ett tecken på det är till exempel den kraftigt förbättrade energieffektiviteten inom tillverkningsindustrin. De energiintensiva industrierna har hittills kunnat reagera på klimatförändringarna genom att förbättra sin effektivitet, men eftersom en stor del av den potentialen redan har utnyttjats, bör risken för koldioxidläckage tas på ännu större allvar i framtiden.

4.20 Många delar av **energiintensiva industrier** i Europa konkurrerar på öppna globala marknader, utan någon möjlighet att ensidigt kunna lägga till extrakostnader till sina priser, och de löper därför risk för koldioxidläckage. Dessa industrier är också i de flesta fallen de mest energi- och koldioxideffektiva globalt sett. Under sådana omständigheter skulle koldioxidläckage till och med kunna leda till en ökning av de globala utsläppen. EU-politiken får därför inte leda till ökande energikostnader, vare sig direkt eller indirekt, för dessa industrier, eller så bör den innehålla tydliga bestämmelser för hur man ska räkna av dessa ökade kostnader. Bestämmelserna om förebyggande av koldioxidläckage måste erbjuda fullständigt fri utsläppstilldelning, baserad på tekniskt uppnåbara riktmärken, till dess att ny teknik visar sig kunna leverera väsentliga utsläppsminskningar på ett ekonomiskt sunt sätt.

⁽¹⁴⁾ EUT C 226, 16.7.2014, s. 28.

⁽¹⁵⁾ EUT C 177, 11.6.2014, s. 88.

⁽¹⁶⁾ EUT C 198, 10.7.2013, s. 56.

4.21 Det bästa sättet att lösa de klimat- och energipolitiska utmaningarna är genom **innovation**. EU och medlemsstaterna samt andra finansiella aktörer måste agera radikalt för att utnyttja denna potential genom att stödja både utveckling av ny teknik och försök med mer riskfyllda banbrytande innovationer. Utan verkliga teknikhopp inom många sektorer kommer de långsiktiga målen inte att kunna uppnås. För att kunna uppnå resultat när det gäller dessa innovationer behöver vi en konkurrenskraftig industrisektor, och genom att anpassa sig till denna utmaning kan sektorn också förbli konkurrenskraftig och erövra ny terräng. En avgörande faktor för detta är högkvalitativ utbildning. Den industri som är specialiserad på produktion av utrustning för ett utsläppsnålt samhälle skulle kunna bidra till den europeiska ekonomins konkurrenskraft och öka tillgången till sådan utrustning. För detta krävs att forskningsinsatser och stödsatser integreras.

4.22 Om man ska kunna möta klimatförändringens utmaningar och även fortsättningsvis tillhandahålla trygg och säker energi till rimligt pris för alla i Europa krävs det att alla ändrar attityd och beteende. Vilken politisk linje EU-ländernas beslutsfattare än väljer så är ett smidigt **genomförande beroende av att alla berörda parter medverkar** i ett tidigt skede. Som nämns i punkt 4.9 har det civila samhället en viktig roll att spela, och detta kan stödjas av EESK.

4.23 Den **viktigaste** frågan på det klimatpolitiska området är dock den **internationella utvecklingen**. Den politiska ram som presenteras i meddelandet skulle i avsevärd grad minska EU:s andel av de globala växthusgasutsläppen från nuvarande nivå på ungefär 11 %. Internationella energiorganet (IEA) har dragit slutsatsen att även den befintliga politiken skulle minska EU:s andel till 7 % år 2035. EU har ett särskilt historiskt ansvar för att vidta åtgärder mot klimatförändringarna, men på egen hand kan unionen inte göra någon större skillnad när det gäller att begränsa förändringen till två grader. Ett ambitiöst internationellt avtal och ett effektivt genomförande av det är ett viktigt mål för EU:s politik. Om detta inte uppnås kan EU tvingas att se över sina egna strategier. Samtidigt bör man lägga mycket större vikt vid och agera för en **anpassning** till klimatförändringarna, som inte längre går att ignorera.

Bryssel den 4 juni 2014.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Henri MALOSSE